

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/36100
GK 44

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610- ~~49032~~

17 Şubat 2021

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-36100)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.11.2020 tarihli ve 738396 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Ali KENANOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/36100 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: 7-36100 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ
KENANOĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI**

**DÖNEM
27/4**

**ESAS NO
7/36100**

Sorular:

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) 2019 Sayıştay İnceleme Raporuna göre; TEİAŞ tarafından işletilen iletim sisteminde geçici kabulü yapılarak işletmede olmasına rağmen yüksüz olan güç transformatörleri bulunduğu, elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılması gereken fider tahsis ve yük aktarımlarının zamanında yapılmaması sonucu yüksüz olan bu güç transformatörlerinden istenilen verimin alınmadığı bu durumun da atıl yatırımların oluşmasına neden olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan incelemelerde TEİAŞ Genel Müdürlüğü'nün EPDK'ya muhatap 18.12.2017 tarih ve E.485271 sayılı yazı ile özetle "...yeni trafo merkezlerinden dağıtım şirketlerinin sınırlı düzeyde yük aldıkları tespit edilmiştir.

Dağıtım şirketleri yeni trafo merkezleri yatırımlarına koordine olamamakta, gecikmeler için kamulaştırma sorunları, ödenek yetersizliği vb. gerekçeler sunmaktadırlar.

Ancak ortalama açık şalt tipi trafo merkezinin 10 milyon TL, gaz izoleli trafo merkezinin 25 milyon TL olduğu düşünülürse, milyonlarca liralık yatırım çok daha düşük miktardaki dağıtım yatırımlarının gecikmesi nedeniyle atıl kalmaktadır.

Ayrıca yeni trafo merkezleri mevcut yüklerdeki artış ve yeni yükler için tesis edildiğinden, yeni trafo merkezlerinden yük almada yaşanacak gecikme son kullanıcılar için de arz güvenliği noktasında problemlere neden olabilmektedir." denilerek yeni trafo merkezi yatırımlarının etkin ve zamanında kullanımı, tüketicilerin arz güvenliğinin artırılması adına dağıtım yatırımlarının hızlandırılması istenilmiştir.

Benzer şekilde TEİAŞ 26.06.2018 tarih ve E.255464 sayılı yazıyla da teknik olarak yük aktarma kapasitesi olan trafo merkezlerinin sıfırlanması durumunda herhangi bir Orta Gerilim yükünün enerjisiz kalmaması adına gerekli yatırımların planlanması ve elektrik dağıtım şirketlerinin bu doğrultuda yatırım yapmasının sağlanması istenilmiştir. Bu bağlamda;

- TEİAŞ tarafından işletilen iletim sisteminde geçici kabulü yapılarak işletmede olmasına rağmen yüksüz olan güç transformatörleri neden bulunmaktadır?
- Elektrik dağıtım şirketleri tarafından yapılması gereken fider tahsis ve yük aktarımlarının zamanında yapılmaması sonucu yüksüz olan bu güç transformatörlerinden istenilen verimin alınmaması üzerine atıl yatırımların oluşmasında sorumluluğu bulunan yetkililer hakkında bir inceleme başlatılacak mıdır?
- Yeni trafo merkezlerinden dağıtım şirketleri neden sınırlı düzeyde yük almaktadır? Dağıtım şirketleri yeni trafo merkezleri yatırımlarına neden koordine olamamaktadır?
- Yeni trafo merkezi yatırımlarının etkin ve zamanında kullanımı, tüketicilerin arz güvenliğinin artırılması adına dağıtım yatırımları hızlandırılacak mıdır?
- Yük aktarma kapasitesi olan trafo merkezlerinin sıfırlanması durumunda herhangi bir orta gerilim yükünün enerjisiz kalmaması adına gerekli yatırımların planlanması ve elektrik dağıtım şirketlerinin bu doğrultuda yatırım yapması sağlanacak mıdır?

Cevaplar:

Türkiye Elektrik İletim A.Ş. (TEİAŞ) tarafından trafoların yüklenmesi konusunda yapılan detaylı çalışmalarda her bir trafo merkezinde aynı gerilim seviyesindeki Orta Gerilim (OG) baraları besleyen trafoların yıllık, saatlik eş zamanlı yüklenmeleri incelenmiştir. Bununla beraber dağıtım şirketlerinin tüm Trafo Merkezlerinde (TM) yük aktarma kapasiteleri ortaya çıkarılmış ve OG ring şebekesi zayıf bulunan dağıtım bölgeleri belirlenmiştir.

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ
KENANOĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI**

DÖNEM
27/4

ESAS NO
7/36100

Ayrıca ülkemiz iletim sistemindeki olası darboğazları incelemek, arz güvenliğinin sağlanabilmesi için alınabilecek önlemleri belirlemek amacı ile her yıl ilgili paydaşların katılımı ile Şebeke Tesisleri Koordinasyon Toplantıları yapılmaktadır.

Dağıtım şirketleri ihtiyaçları doğrultusunda yeni TM tesisi talep etmekte olup, bu TM'lerin planlama ve tesisi TEİAŞ ile talep sahibi dağıtım şirketi arasındaki koordinasyon çerçevesinde gerçekleşmektedir. TEİAŞ tarafından dağıtım şirketlerinin talepleri doğrultusunda tesis edilen TM'lere yük aktarımı yapılarak fider tahsisi yapılabilmesi için dağıtım şirketinin de bazı yatırımları yapması gerektiğinden, yük aktarımı geçici kabulden belli bir süre geçtikten sonra yapılabilmekte olup, bu sürecin en kısa zamanda tamamlanması esastır.

Yatırım planlama ve tesis çalışmaları aşamasında söz konusu sıkıntıların yaşanmaması için; TEİAŞ tarafından bildirilen trafo merkezlerinin atıl kalmaması, bütçe yetersizliği gibi gerekçelerin ileri sürülmemesi, ihtiyaç olması halinde gerekçeleri ile birlikte ilave bütçe talebinde bulunulması ile maksimum verimliliğin sağlanması için yatırım planlamalarının TEİAŞ ve diğer kurum/kuruluşlarla koordineli olarak yürütülmesi hususlarında tüm elektrik dağıtım şirketleri uyarılmıştır.

Orta gerilim yüklerinin enerjisiz kalmaması için gerekli yatırımları yapmak dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda bulunmakta olup, elektrik kesintilerinden sorumlu olan şebeke işletmecileri hakkında uygulanacak müeyyideler ve tazminat hükümleri kapsamlı olarak elektrik piyasası mevzuatında düzenlenmiş olup dağıtım şirketleri müeyyide ve tazminat yükü ile karşılaşmamak adına gerekli yatırımları planlamakta ve gerçekleştirmektedir. Dağıtım şirketleri kaynaklı elektrik kesintisi gerçekleşmesi durumunda ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda EPDK tarafından işlem tesis edilmektedir.